

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

### **Aanwezig**

#### **Voorzitter**

De heer M.J. Bezuijen

#### **Raadsleden:**

Mevrouw M. Alberts  
Mevrouw J. D. van Batenburg  
Mevrouw L.I. Bentvelzen  
Mevrouw J.N. Besteman-de Vries  
De heer T. van den Bosch  
De heer E. G. Th. Braam  
De heer J. Bolte  
De heer N.J. van Dam  
De heer C.P.I.M. Dolmans  
De heer W.J. Dijkhuizen  
De heer A. van Enter  
De heer I.A.S. Fischer  
De heer K. de Graaf  
Mevrouw Y. Hagenaars  
De heer A.M. Henskens  
De heer D. Jense  
Mevrouw M. Koopman  
De heer G.A. Kruger  
De heer W. Mateman  
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen  
De heer J.C.F. Paredes Sanchez  
Mevrouw S. Riezebos  
De heer E.J. Schutte  
De heer C. Sleddering

#### **Vervolg aanwezig:**

Mevrouw D. Sonneveldt-van den Boogaard  
Mevrouw M.U. Stallenberg  
De heer A.H.J.M. Sterk  
De heer M. Storm

#### **Portefeuillehouders**

Wethouder, mevrouw N. Dierdorp  
Wethouder, de heer R. van Hemert  
Wethouder, de heer B.D. Lugthart  
Wethouder, de heer R.A.J. van der Meij  
Wethouder, mevrouw M. Borsboom

#### **Griffier**

J.A. Massaar bpa

#### **Notulist**

J.C.M. Faaij-Nulle

#### **Afwezig:**

Mevrouw H.W.C. van der Horst – Van Roon

### **Betreft**

Verslag gemeenteraadsvergadering

### **Datum**

Januari 2018

## **1. Opening en mededelingen**

De voorzitter geeft aan dat mevrouw Van der Horst-van Roon en de heer Dijkhuizen met kennisgeving afwezig zijn.

*EVENTUELE HOOFDELIJKE STEMMINGEN ZULLEN BEGINNEN BIJ MEVROUW RIEZEBOS.*

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

*TOT LEDEN VAN HET STEMBUREAU WORDEN BENOEMD DE HEER BOLTE (VOORZITTER) EN ALS LEDEN MEVROUW BESTEMAN-DE VRIES EN DE HEER FISCHER.*

### 2. Spreekrecht burgers

Mevrouw P. Jacobs spreekt de volgende tekst uit:

Geachte leden van de gemeenteraad. Vanavond neemt u een besluit over het definitieve ontwerp van het Huis van de Stad. Met plezier vertel ik u waarom ik als directeur van TRIAS dit plan van harte toejuich.

Iedereen die wel eens bij TRIAS komt, weet dat het gebouw aan verval onderhevig is. De houdbaarheidsdatum is in zicht. In de winter zijn de stookkosten hoog. Het gebouw ziet er aan de buitenkant vanwege achterstallig onderhoud armoedig uit. Wij hoeven niet per se weg uit de Cor Ruysstraat, maar de huidige locatie sober renoveren blijkt 2 miljoen te kosten en modernisering zeker 5 miljoen. Om die reden hebben wij voor TRIAS al in 2014 een programma van eisen laten maken en verschillende alternatieve locaties bestudeerd. Uiteindelijk is het Huis van de Stad voor TRIAS verreweg het beste alternatief. Waarom? De ligging is goed. De kunstzinnige mogelijkheden in het gebouw zijn voor ons prachtig en de mogelijke functies, samen met de bibliotheek, Welzijn en de gemeente, zijn zeer toekomstgericht. De toekomstige gebruikers -- TRIAS, bibliotheek, Welzijn Rijswijk en de gemeente -- hebben gedurende de ontwerpfase het gevoel gekregen dat het Huis van de Stad niet alleen over stenen gaat, maar veel meer over samenwerken aan thema's van de stad. Samen staan we sterker. Nu werkt TRIAS met de bibliotheek samen op het gebied van onderwijs en begint TRIAS in het nieuwe jaar met de Stichting Welzijn aan een project voor jongeren. Dat gaan we verder uitbreiden. Naast inhoudelijke ontwikkelingen gaan we praktische zaken met elkaar delen. Denk daarbij aan bijvoorbeeld internet, telefonie, schoonmaak en inkoop. In de fase naar het definitief ontwerp fantaseerden wij als gebruikers over het hele gebied. We gaan meer samenwerken met de schouwburg die daarmee ook partner zal zijn in het huis van de stad. Maar ook in het groen, in de omgeving, zien we culturele evenementen voor ons. Ik wil u even meenemen naar 2023. U brengt uw kinderen of kleinkinderen naar de lessen van TRIAS. U loopt met hen de hal in waar u uitkijkt op ruime zitjes. Een bruidspaar komt met de familie net de trouwzaal uit. Links gaat u de trap af naar het souterrain en u hoort een vleug muziek als iemand daar een deur opent. Het ene kind brengt u aan de hand naar de ruimte voor popmuziek, en met het jongste kind loopt u naar de beeldendekunstruimte waar een workshop van TRIAS en de kunstuitleen plaatsvindt.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

U loopt terug naar boven via de brede trap en besluit een kijkje te nemen in de raadszaal. Deze zaal is nu ook in gebruik voor presentaties van de partners in dit gebouw, voor debatten, voor kleine voorstellingen en voor concerten. U steekt uw hoofd om de deur; het Rijswijks projectkoor oefent daar de Mattheüs. Snel sluit u de deur weer en vertrekt u naar beneden. U heeft nog even tijd en besluit om een boek te halen bij de bibliotheek en daarna een kopje koffie te drinken in het café. Onderweg ziet u op een scherm in de hal dat de grote danszaal bijna de hele week voor dansactiviteiten wordt gebruikt door TRIAS en voor gecombineerde activiteiten met Welzijn. U ziet onverwacht de directeur van Stichting Welzijn lopen en vraagt haar of zij tijd heeft om te praten over activiteiten voor ouderen bij u in de wijk en schiet even later een ambtenaar aan over hetzelfde. Daar hoort u dat de gezamenlijke partners volgende week een pilot beginnen in de wijk. Uiteindelijk ploft u tussen de boeken op een bank neer en dan komen de kinderen al aanhollen. Het gebouw met de nieuwe functies wordt een kenmerkend beeld van Rijswijk. Sommigen noemen het een icoon. Met de culturele en maatschappelijke invulling geeft het betekenis aan de ontwikkeling van de identiteit van Rijswijk. Namens TRIAS, de bibliotheek en Welzijn Rijswijk sluit ik af met de wens dat u vanavond besluit om in te stemmen met het definitief ontwerp van het Huis van de Stad. Dank u wel.

De heer Van Overbeek spreekt de volgende tekst uit:

Voorzitter, dames en heren, beste mede-Rijswijkers. Verslaglegging is van wezenlijk belang voor het op hoofdlijnen kunnen volgen van bestuurlijke processen. De video-opname vormt daar een onmisbare aanvulling op. Waarom? Wel: op 5 september stond de Rekenkamerrapportage over burgerparticipatie op de forum-agenda, een thema dat mij zeer boeit en dus sprak ik in de vergadering van het forum Samenleving in. Meerdere fractiewoordvoerders verwezen naar mijn inspreektekst die kritisch was over de aanbevelingen van het college en de achterliggende brief van 21 juni. Voorzitter, zoals gebruikelijk reageerde het college op geen enkele wijze hierop.

Voorzitter. Het forum van 5 september besloot om alle stukken rondom de Rekenkamerrapportage ter bespreking voor te leggen aan de raad op 21 september. Voorzitter, u was daar ongetwijfeld weinig gelukkig mee. In die raadsvergadering van 21 september sprak ik opnieuw in om te pogen van u eindelijk eens duidelijkheid te krijgen. Ik legde u en de medeverantwoordelijke wethouder Borsboom een zestal vragen voor. De laatste vraag was een herinnering aan een eerder gedane toezegging door wethouder Borsboom aan de heer Mateman, namelijk dat mijn notitie over directe en structurele burgerparticipatie deel zou gaan uitmaken van de discussie over en het proces naar burgerparticipatie. De heer Mateman bevestigde dit na mijn inspreken. Dat vonden u en de wethouder ongetwijfeld niet leuk, voorzitter. U voorkwam dat er onmiddellijk op de opmerking van de heer Mateman door de wethouder gereageerd zou worden, want dan zouden we hier een publieke discussie hebben gehad.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

Rijswijk



## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

Voorzitter, de video-opname legt vast dat u toezegde aan de raad mijn vragen inclusief de opmerking daarbij van de heer Mateman toe te voegen aan het agendapunt Rekenkamerrapportage. Ook wordt op de videoband duidelijk dat u deze toezegging aan de raad niet nakwam. Bij het aan de orde stellen van de Rekenkamerrapportage had de raad er recht op door u expliciet gewezen te worden op wat bij die bespreking aan de orde was. Dat is niet alleen uw taak als voorzitter, maar ook uw plicht als voorzitter van deze raadsvergadering, ook om ons democratisch systeem naar de burger toe geloofwaardig te houden.

Tijdens die bespreking op 21 september werd dan ook op geen enkele wijze ingegaan op mijn vragen. Dus, voorzitter, koos ik voor weer een andere weg. Ik heb op 24 september mijn inspreektekst voorzien van een aanbiedingsbrief naar het college gezonden en in cc naar de raad. Omdat ik daarop natuurlijk ook helemaal geen reactie ontving, zelfs geen ontvangstbevestiging, heb ik bij het ambtelijk apparaat informatie ingewonnen. Mij werd bevestigd dat mijn brief was aangekomen en naar de afdeling die de collegebrieven in behandeling neemt was doorgezonden. Op 24 oktober had ik nog helemaal niets gehoord. In de raadsvergadering van die dag werd vanuit de raad aan u persoonlijk gevraagd of mijn brief met de zes vragen beantwoord zou gaan worden. Voorzitter, u stelde dat deze vraag buiten de orde was en deelde mee, wat weer te zien is op de video-opname, dat u op die vraag vanuit de raad langs een andere weg zou reageren. Vandaag is het 12 december, elf weken na het zenden van mijn brief en dertien weken na mijn inspreken op 5 september. Nu kan en moet ik constateren dat u mijn vragen niet gaat beantwoorden of ten minste een zodanige tijd daarvoor neemt dat u waarschijnlijk verwacht dat de relevantie ervan verloren gaat.

Voorzitter, ik rond dan ook opnieuw af met enkele vragen die elk goed functionerend raadslid in eenzelfde situatie zou stellen:

1. Waarom is mijn brief na bijna drie maanden nog niet beantwoord?
2. Gaat u mijn brief nog beantwoorden?
3. Waarom kost het u onaanvaardbaar veel tijd om tot beantwoording over te gaan?
4. Waarom kwam u uw toezegging aan de raad op 21 september niet na om mijn zes vragen inclusief de opmerking van de heer Mateman daarbij expliciet in de bespreking mee te nemen?
5. Heeft u inmiddels al uw toezegging aan de raad waargemaakt om "langs andere weg" aan de raad mee te delen of mijn vragen beantwoord gaan worden? Zo ja, wat was die andere weg? Wanneer heeft u die bewandeld? En wat was de inhoud van uw mededeling?

Voorzitter, het lijken mij stuk voor stuk vragen die u hier en nu zou moeten kunnen beantwoorden. Dan wel geeft u hier en nu aan dat ik onjuistheden verkondig, dan wel maakt u hier en nu bekend dat mijn brief niet beantwoord gaat worden.

De heer Mateman (CDA) stelt twee vragen aan de heer Van Overbeek. Heeft hij het gevoel dat brieven structureel niet beantwoord worden door dit college? Wat moet er volgens hem gebeuren om participatie daadwerkelijk mogelijk te maken?

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De heer Van Overbeek kan niet zeggen of anderen dezelfde ervaring hebben, maar zijn brieven en ingezonden stukken worden in elk geval structureel niet beantwoord. In de vergadering van 24 oktober is meegedeeld dat er een bijeenkomst zou plaatsvinden van een werkgroep uit de raad die zich zou gaan richten op het ontwikkelen van burgerparticipatie, conform hetgeen besproken is rond de indiening van de motie en het amendement die op 21 september zijn ingediend. Die bijeenkomst heeft niet plaatsgevonden. In de notitie die voor die bijeenkomst was aangereikt, stond dat er in 2017 vanuit de raad concreet actie ondernomen zou worden, zonder te wachten op het college.

Mevrouw Koopman (D66) vraagt wat er volgens de heer Van Overbeek zelf zou moeten gebeuren.

De heer Van Overbeek antwoordt dat hij meerdere keren bij de werkgroep heeft aangegeven, ook schriftelijk, dat hij graag zou deelnemen aan de discussie die moet leiden tot een plan van aanpak voor burgerparticipatie. Verder heeft hij al een jaar geleden een notitie aangeleverd over directe en structurele burgerparticipatie. Ook daar is nooit een reactie op gekomen.

De voorzitter dankt beide sprekers voor hun bijdrage.

### 3. Vaststelling van de agenda

*DE AGENDA WORDT ONGEWIJZIGD VASTGESTELD.*

### 4. Vragen van de raad

Mevrouw Alberts (GroenLinks) merkt op dat de gemeente Amsterdam per 1 januari 2018 de zogenaamde ja-ja sticker gaat invoeren. Er mogen dan alleen nog reclamefolders bezorgd worden bij mensen die daar met een sticker op hun brievenbus om vragen. Het ook in Rijswijk invoeren van het zogenaamde "opt-insysteem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk" belast het milieu minder en draagt bij aan de realisatie van de ambitie uit het meerjarenactieplan Duurzaamheid om afvalstromen te verminderen. Mevrouw Alberts stelt daarom namens GroenLinks de volgende vragen:

- Is het college het met GroenLinks eens dat dit systeem past bij de ambities die de gemeente heeft op het gebied van duurzaamheid en afval?
- Is het college bereid om uit te zoeken hoe een opt-insysteem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk in Rijswijk kan worden ingevoerd? Zo ja, wanneer kan de raad een voorstel hiervoor verwachten?

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De voorzitter geeft aan dat het college sympathiek staat tegenover het voorstel van GroenLinks. Een opt-insysteem zou zeker bijdragen aan het terugbrengen van het reclaimedrukwerk. In de gemeente Amsterdam zijn de bij het drukwerk betrokken partijen echter inmiddels een juridische procedure begonnen tegen de genomen maatregel. De voorzitter vraagt mevrouw Alberts om de uitkomst daarvan af te wachten. Als die uitkomst positief is voor de gemeente Amsterdam zal het college van B en W van Rijswijk bekijken of het een voorstel voor eenzelfde maatregel wil doen aan de raad en wat dat dan betekent voor de dienstverlening van de gemeente.

Mevrouw Alberts (GroenLinks) wijst erop dat de gemeente Amsterdam de rechtszaak heeft gewonnen en dit beleid dus per 1 januari 2018 kan invoeren. Die duidelijkheid is er al.

De voorzitter antwoordt dat door de betrokken partijen hoger beroep is ingesteld. Het college van Rijswijk wil de uitkomst daarvan afwachten.

### **5. Raadsvoorstel Partiële herziening financiële verordening gemeente Rijswijk (17 040).**

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

### **6. Raadsvoorstel Slotwijziging (17 041)**

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

### **7. Raadsvoorstel Toekomstige governance Avalex (17 042)**

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

### **8. Raadsvoorstel (her)benoeming leden Raad van Toezicht Stichting Librijn openbaar onderwijs (17 043)**

Over het raadsvoorstel wordt schriftelijk gestemd.

De heer Bolte (PvdA) geeft als voorzitter van het stembureau aan dat er 27 stembriefjes zijn ingediend. Er zijn 27 stemmen uitgebracht op mevrouw Y.V. ten Hoof-Imbos, 27 stemmen uitgebracht op mevrouw drs. A.C.B. ten Holter en 27 stemmen uitgebracht op de heer G.P.E. Lubbers.

De voorzitter constateert dat de drie voorgedragen leden zijn (her)benoemd in de van Raad van Toezicht Stichting Librijn openbaar onderwijs.

Niet-vastgesteld verslag van de  
vergadering van de

Rijswijk



RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

**9. Raadsvoorstel nieuwe GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden en zienswijze  
begrotingswijziging 2018 (17 044)**

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

**10. Raadsvoorstel Verordening 2018 WMO (17 045)**

Mevrouw Bentvelzen (Beter voor Rijswijk) legt een stemverklaring af. Zij heeft de wethouder meerdere keren erop gewezen dat de Adviesraad een verkeerd document heeft ondertekend. Waar blijft nu het goede document?

De voorzitter zegt toe dat het juiste document op iBabs zal komen te staan.

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

**11. Raadsvoorstel intrekken verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2015  
en vaststellen verordening loonkostensubsidie Participatiewet 2018 (17 046)**

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

**12. Raadsvoorstel:**  
- intrekking verordening afstemming en boete Participatiewet 2015;  
- intrekking verordening Maatregelen en boetes IOAW en IOAZ 2015;  
- vaststelling Afstemmingsverordening PW, IOAW en IOAZ Rijswijk 2018 (17  
047)

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

**13. Raadsvoorstel:**  
- Intrekken verordening Werkleeraanbod WIJ 2010;  
- Intrekken re-integratieverordening Participatiewet gemeente Rijswijk 2015;  
- Vaststellen re-integratieverordening Participatiewet 2018(17 048)

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

**14. Raadsvoorstel beleidsvisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang  
2018-2020 (17 049)**

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

**15. Raadsvoorstel beleidsvisie Verwarde personen (17 050)**

Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen en vastgesteld.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

Rijswijk



## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

### 16. Vaststelling verslagen van 24 oktober 2017 en 7 en 9 november 2017

De verslagen van 24 oktober 2017 en 7 en 9 november 2017 worden zonder wijzigingen vastgesteld.

### 17. Lijst van ingekomen stukken

Nr.		Onderwerp	Op verzoek van	Wijze van afdoening
1.	<b>IB 17 107</b>	13e Voortgangsrapportage RijswijkBuiten		<b>C</b>
2.	<b>IB 17 108</b>	Parijs Klimaatakkoord	GL	<b>C ► D Behandeling forum</b>
3.	<b>IB 17 109</b>	Afronding visietraject samenwerking inkoop Jeugdhulp Haaglanden		<b>C</b>
4.	<b>IB 17 110</b>	Profiel cultuurmakelaar (reeds behandeld bij 2 <sup>de</sup> forum 28-11-2017)		
5.	<b>IB 17 111</b>	Plan van aanpak Veilige jaarwisseling 2017-2018		<b>C</b>
6.	<b>RA 17 80</b>	Provincie negeert bezwaren van bewoners	GL	<b>A ► D Behandeling forum inclusief persbericht "College akkoord met herinrichting Delftweg" d.d. 8-11-2017</b>
7.	<b>RA 17 81</b>	Herinrichting Ventweg SWC (vervolg op RA 17 074, RA 17 078, RA 17 079) (reeds behandeld bij 2 <sup>de</sup> forum 28-11-2017)		
8.	<b>RA 17 82</b>	Werk aan de Delftweg en parkeren		<b>A</b>

De raad is akkoord.



# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

### **18. Vaststellen concept zienswijze aan MRDH inzake Zienswijze aanbevelingen Evaluatie GR MRDH**

De heer Dolmans (D66) geeft aan dat in het forum uitgebreid is gesproken over de MRDH en het evaluatierapport. Het breed gedeelde standpunt is dat er geen extra taken naar de MRDH toe moeten gaan. Ook werden vraagtekens gezet bij de slagkracht en de functie van de MRDH in het economische vestigingsklimaat. D66 wil dat graag vastleggen in de zienswijze en dient daartoe met de fracties van GroenLinks, Beter voor Rijswijk, Gemeentebelangen Rijswijk, de VVD en Onafhankelijk Rijswijk een amendement in.

Door de fracties van D66, GroenLinks, Beter voor Rijswijk, Gemeentebelangen Rijswijk, de VVD en Onafhankelijk Rijswijk wordt het amendement zienswijze MRDH ingediend:

De gemeenteraad van Rijswijk, in vergadering bijeen op 12 december 2017,

gezien het voorstel om de Zienswijze Aanbevelingen Evaluatie GR MRDH vast te stellen;

besluit de zienswijze als volgt aan te passen:

schrappen tweede alinea onder Reactie aanbevelingen 1, 2 en 3 (het verhaal):

"De gemeente Rijswijk verzoekt de MRDH discussie te voeren over welke thema's op vrijwillige basis toegevoegd kunnen worden en op welke manier dit georganiseerd kan worden."

toevoegen aan de laatste alinea onder Reactie aanbevelingen 4, 5 en 6 (governance):

"Gelet op de bevindingen in het evaluatierapport concluderen wij dat wat betreft de economische pijler het knelt tussen de noodzakelijke democratische legitimiteit enerzijds, en de snelheid van besluitvorming anderzijds. Tegen de tijd dat de MRDH en de 23 gemeenten tot besluitvorming komen, is de wereld buiten tien stappen verder. Dat wreekt zich misschien niet als het gaat om vervoer, waar plannings- en realisatietrajecten veel tijd kunnen vergen, maar wél bij innovatie en economische vernieuwing (vestigingsklimaat).

Wij vragen daarom de MRDH om te onderzoeken hoe de ontwikkeling van het economisch vestigingsklimaat in een andere (bestuurlijke) context kan worden geplaatst."

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

### Toelichting:

Wij zetten vraagtekens bij de slagkracht van de MRDH wat betreft het economisch vestigingsklimaat en hebben weinig behoefte aan extra taken voor de MRDH, integendeel. Zowel de bestuurlijke afstand (traagheid besluitvorming, democratische controle), het al dan niet gezamenlijk ervaren belang van 23 gemeenten, en het evenwicht in de verhoudingen tussen partijen spelen daarbij een rol (zie ook criteria Afwegingskader intergemeentelijke samenwerking aangenomen door de Raad in mei 2017).

De heer De Graaf (CDA) vindt het ingediende amendement schokkend en schandelijk. Het CDA wilde een strijdplan om in beweging te komen ten aanzien van het vertrek van Shell. Het college wilde met de MRDH een adequate opvolging vinden voor dat vertrek. Daarop is een concept-zienswijze vastgesteld door het college. De burgemeester zit in het DB van het MRDH en wethouder Van Hemert is er in relatie tot het economisch vestigingsklimaat bij betrokken. Toch laten nu drie van de vier coalitiepartijen het college in de steek door het amendement in te dienen. Daarmee zetten zij Rijswijk voor gek in de hele regio. De heer De Graaf gaat ervan uit dat het college de indieners van het amendement op andere gedachten zal weten te brengen. Het CDA stemt in elk geval tegen het amendement en als het wordt aangenomen, tegen de zienswijze.

De heer Bolte (PvdA) wil terughoudend zijn in de reactie van de raad op de zienswijze. Het amendement gaat hem te ver. Daarin staat dat de tweede alinea geschrapt moet worden, terwijl daarin een op zich heel vrijblijvend verzoek staat. Bovendien staat in het amendement dat de ontwikkeling van het economisch vestigingsklimaat in een andere bestuurlijke context moet worden geplaatst. Daarmee zou alleen de verkeers- en vervoersautoriteit overeind blijven. In dat geval is niet meer te spreken van een metropoolregio, maar van een vervoersautoriteit, een veredeld vervoerbedrijf. De heer Bolte is het ermee eens dat er een discussie gevoerd mag worden over de economische pijler en stelt daarom voor om een en ander open te formuleren. Het punt zou ter discussie kunnen worden voorgelegd aan de MRDH, waarna in de volgende periode kan worden gezien wat dat heeft opgeleverd. Met het amendement wordt de suggestie gewekt dat Rijswijk de MRDH al na één periode laat vallen. De heer Bolte verzoekt de indieners om het amendement langs de door hem voorgestelde lijn te wijzigen.

De heer Dolmans (D66) geeft aan dat in het forum uitgebreid is gesproken over de MRDH en het evaluatierapport. Het breed gedeelde standpunt is dat er geen extra taken naar de MRDH toe moeten gaan. Ook werden vraagtekens gezet bij de slagkracht en de functie van de MRDH bij het economische vestigingsklimaat. D66 wil dat graag vastleggen in de zienswijze en dient daartoe met de fracties van GroenLinks, Beter voor Rijswijk, Gemeentebelangen Rijswijk, de VVD en Onafhankelijk Rijswijk een amendement in.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Wethouder Van Hemert is het niet eens met de constatering van de heer Bolte dat in het amendement wordt gesuggereerd dat de economiecomponent moet worden weggehaald bij de MRDH. Er staat slechts een verzoek om te onderzoeken of de ontwikkeling van het economisch vestigingsklimaat in een andere context kan worden geplaatst. De metropoolregio is pas een jaar geleden van start gegaan en er is nog volop een lerend proces aan de gang. Bij verkeer en vervoer zijn de resultaten van dat proces zichtbaarder dan op het gebied van de economie.

Het is in elk geval van belang dat de gemeenteraad een goede en bij voorkeur eenduidige reactie geeft aan de MRDH. Wethouder Van Hemert heeft geen bezwaar tegen de suggestie om de economiecomponent van de MRDH eens goed door te lichten, maar dat moet dan wel in het kader zijn van een mogelijke verbeteringsslag.

### **2e termijn**

De heer Dolmans (D66) merkt op dat er uitgebreide discussie is gevoerd over de MRDH. In november heeft de D66-fractie duidelijk gemaakt dat ze niet de suggestie van de heer Bolte steunt om op vrijwillige basis discussie te voeren over de thema's die toegevoegd zouden kunnen worden. Dat is nu opgenomen in een amendement. Op de ontwikkeling van het economisch vestigingsklimaat is al jarenlang kritiek, door verschillende partijen in de raad. De heer Dolmans handhaaft daarom het amendement en wil dat in stemming laten brengen.

De heer De Graaf (CDA) constateert dat D66 Rijswijk altijd tegen de totstandkoming van de MRDH is geweest en vanuit dat standpunt nu een amendement indient dat niets toevoegt. Er was immers al een evaluatie voorzien, ook van het economisch vestigingsklimaat. Met het amendement komt Rijswijk alleen maar in een negatief daglicht te staan.

De heer Dolmans (D66) geeft toe dat D66 Rijswijk tegenstander was van de totstandkoming van de MRDH. Sindsdien is echter tot twee keer toe een discussie gevoerd over de MRDH waarin meerdere partijen zich ertegen hebben uitgesproken, niet alleen D66. Bovendien heeft in Pijnacker-Nootdorp ook een discussie plaatsgevonden over de MRDH, waarbij onder andere door het CDA een soortgelijk amendement is ondersteund.

De heer De Graaf (CDA) weigert om met het signaal dat met het amendement wordt gegeven de Rijswijkse gemeenteraad te vertegenwoordigen in de MRDH. Als het amendement wordt aangenomen, zal hij zich beraden op zijn positie in de MRDH. Hij wil niet met onmogelijke boodschappen naar de MRDH worden gestuurd. Met het schrappen van de tweede alinea wordt eigenlijk het nadenken over de verdere ontwikkeling van de MRDH stilgezet.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De heer Bolte (CDA) begrijpt dat het om een brief van de gemeenteraad gaat, maar had toch een vuriger betoog tegen het amendement van het college verwacht. Hij kan zich vinden in het voorstel voor het schrappen van de tweede alinea, maar stemt niet in met het weghalen van het economisch vestigingsklimaat bij de MRDH. En dat is wel waarop wordt ingezet met de tekst van het amendement: "onderzoeken hoe de ontwikkeling van het economisch vestigingsklimaat in een andere (bestuurlijke) context kan worden geplaatst". Dat leidt concreet tot het opheffen van de gemeenschappelijke regeling. De heer Bolte verzoekt de indieners van het amendement daarom nogmaals om het amendement zodanig aan te passen dat er wel een discussie over kan worden gevoerd maar de economiecomponent niet geheel wordt weggehaald bij de MRDH.

De heer Dolmans (D66) hecht aan het voorstel in het amendement om de tweede alinea van de reactie Aanbevelingen te schrappen. De MRDH zal anders geneigd zijn om taken naar zich toe te trekken. Verder staat in de tekst van het amendement niet dat de economische pijler bij de MRDH moet worden weggehaald, maar dat moet worden onderzocht hoe die anders kan worden georganiseerd.

De heer Bolte (PvdA) wijst erop dat met het verzoek tot een onderzoek naar een andere bestuurlijke organisatie, de economische pijler uit de gemeenschappelijke MRDH wordt gehaald. Die boodschap is helder. De heer Bolte deelt niet de angst dat de MRDH taken naar zich toetrekt. Dat zal niet lukken zonder toestemming van de gemeenten.

Wethouder Van Hemert vreest evenmin dat de MRDH taken naar zich toe zal trekken. Gemeenten zullen daar altijd hun toestemming voor moeten geven.

De heer Dolmans (D66) vindt het juist in dat kader belangrijk om richting de MRDH hardop uit te spreken wat de gemeente Rijswijk wil.

De heer Bolte (PvdA) benadrukt dat de gemeente Rijswijk uitdrukkelijk toestemming zou moeten verlenen bij een eventuele overdracht van taken. Een uitspraak van de raad is op dit moment dan ook overdreven.

Wethouder Van Hemert vervolgt dat het tweede deel van het amendement, een verzoek tot onderzoek, niet gelijk staat aan een besluit over het weghalen van de economische component bij de MRDH. Het college heeft daar geen probleem mee, zolang er in de regio wordt doorgewerkt aan de economische component. Een sterke regio is nodig om de werkgelegenheid op peil te houden.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

De voorzitter wil terughoudend zijn in zijn reactie omdat de zienswijze aan de MRDH een stuk van de raad is. Hij geeft aan dat het op vrijwillige basis toevoegen van taken – de bepaling die volgens het amendement geschrapt moet worden – een ontwikkeling is die zeker zal worden ingezet en dat het aan de gemeenten zelf is om te besluiten om daar al dan niet aan mee te doen. Als de gemeente Rijswijk daaraan geen behoefte heeft, dan hoeft zij daar dus niet aan mee te doen. Het verzoek om een onderzoek naar een andere bestuurlijke context verdient toelichting. Wordt daarmee overheveling naar de provincie bedoeld of wordt gedacht aan een teruggang naar het oude stadsgewest? De voorzitter is van geen van beide een voorstander. De kracht van de MRDH ligt juist in de samenwerking van de 23 gemeenten, al moet de economische slagkracht zeker verbeteren. Als het amendement op die manier opgevat mag worden, kan het college daarmee instemmen. In het andere geval is uitvoering van het amendement niet haalbaar.

De heer Dolmans (D66) licht toe dat in het amendement een open verzoek wordt gedaan tot het doen van onderzoek. Het is absoluut niet de intentie om de economische component bij de provincie of het stadsgewest onder te brengen. De intentie is om de slagkracht van de economische pijler te vergroten. Wellicht is dat mogelijk door een deel van het beleid voor het economisch vestigingsklimaat op afstand te plaatsen, maar dat zou uit het onderzoek van de MRDH moeten blijken.

De heer De Graaf (CDA) dankt de voorzitter voor zijn woorden, die hij glashelder vindt. Het is hem nu duidelijk op welke manier het amendement kan worden opgevat.

In stemming komt het amendement Zienswijze MRDH.

Het amendement wordt bij handopsteken aangenomen.

De voorzitter constateert dat de fracties van het CDA en de PvdA tegen het amendement hebben gestemd.

In stemming komt de Zienswijze aan MRDH inzake Zienswijze aanbevelingen Evaluatie GR MRDH.

De voorzitter geeft gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer Bolte (PvdA) geeft aan dat de PvdA-fractie na het aannemen van het amendement niet voor de zienswijze kan stemmen.

De heer De Graaf (CDA) geeft aan dat dit ook geldt voor de CDA-fractie.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

In stemming komt de Zienswijze MRDH, zoals gewijzigd door de aanname van het daarop ingediende amendement.

De gewijzigde Zienswijze MRDH wordt bij handopsteken aangenomen.

De voorzitter constateert dat de fracties van het CDA en de PvdA tegen de gewijzigde Zienswijze MRDH hebben gestemd.

### 19. Raadsvoorstel investeringsbudget gefaseerde uitvoering Huis van de Stad (17 039)

De heer Braam (Beter voor Rijswijk) merkt op dat hij als wethouder Financiën destijds nauw betrokken was bij de verhuizing van het toen oude stadhuis naar de locatie op het Bogaardplein. Reden voor de verhuizing was onder meer het bij elkaar plaatsen van de gemeentelijke organisatie op één plek. Inmiddels heeft de digitale ontwikkeling ervoor gezorgd dat er minder ruimte nodig is en kan er gesproken worden over terugkeer naar de Generaal Spoorlaan en renovatie van het gebouw. Beter voor Rijswijk is daar voorstander van, maar vindt het jammer dat de omgeving niet serieus is meegenomen in het plan. Daardoor ontstaat het risico op parkeerproblemen in de wijk als gevolg van parkerende gebruikers en bezoekers van het Huis van de Stad; nu al ervaren wijkbewoners parkeerdruk van bezoekers aan de Rijswijkse Schouwburg.

Beter voor Rijswijk kan niet instemmen met het voorstel voor 45 parkeervakken op het Plein van de Stad. Dat Plein moet allure krijgen en passen bij het monumentale pand. Daar hoort geen "geparkeerd blik" bij. Het moet een plein zijn waarop evenementen worden gehouden, zoals een taptoe, een vrijmarkt op Koningsdag en het eindpunt van de avondvierdaagse. Er moet ruimte zijn voor trouwauto's, maar verder parkeren mag daar niet worden toegestaan.

De parkeerproblemen zijn op te lossen door de aanleg van een parkeergarage onder de vijver van het Huis van de Stad. Die zou optimaal benut worden omdat daarvan ook gebruik gemaakt kan worden door bezoekers aan de Rijswijkse Schouwburg. De kosten, mogelijk zo'n vijf miljoen euro, kunnen over een periode van 40 jaar afgeschreven worden, wat met de lage rentestand leidt tot een jaarlijkse last van €150.000. En daar staan nog parkeeropbrengsten tegenover. Met het aanleggen van een parkeergarage kan ook de vijver worden gerenoveerd en worden ingepast in een ruimer gebied met meer verblijfsgroen. Is het college bereid om binnen een redelijke termijn de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken?

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Er is gekozen voor een constructie met onder andere een lichtdoorlatend dak die tot problemen zou kunnen leiden. Het Haagse stadhuis heeft een soortgelijk dak dat herhaaldelijk lekt, evenals het dak van het stadhuis van Lelystad. In Lansingerland moest onverwacht 2 miljoen euro worden opgebracht om problemen met het nieuw gebouwde stadhuis te verhelpen. Ook de glazen dakconstructie van het VNG-gebouw bleek niet waterdicht te zijn. Hoe zeker is het dat vergelijkbare problemen zich niet voordoen met de constructie in het Huis van de Stad?

In het forum werd aangegeven dat met het onderhoud rekening is gehouden in de kosten. De heer Braam betwijfelt dat. Het is een bijzondere constructie en er zullen bijzondere acties moeten worden ondernomen om alles schoon en stofvrij te houden. Kan het college aangeven hoe het tegenvallende onderhoudskosten wil opvangen in de begroting voor het Huis van de Toekomst?

De heer Schutte (SP) spreekt namens de SP-fractie het vertrouwen uit in de plannen voor het Huis van de Stad. Hij wenst het huidige en volgende college veel succes met de uitvoering daarvan.

Mevrouw Besteman-de Vries (CDA) staat sympathiek tegenover het idee om de gemeentelijke organisatie terug te verhuizen naar het oude stadhuis. De CDA-fractie zet echter kritische kanttekeningen bij het plan dat het college heeft voorgelegd aan de raad. Die betreffen allereerst de timing. Waarom ligt het voorstel nu pas, aan het einde van de collegeperiode, ter behandeling voor? Het CDA wil het plan voor terugverhuizen niet op de valreep van een nieuwe collegeperiode aannemen zonder de burgers daarbij te betrekken.

De tweede kanttekening betreft de financiën: er is geen voorstel voor een begrotingswijziging voorgelegd aan de raad. Dat is niet netjes tegenover een volgend college, ook niet omdat er nog een aantal andere dossiers spelen met grote financiële onzekerheden. Over die onzekerheden heeft de raad nog niet besloten. Te denken is aan het Museum Rijswijk, de problematiek rond DSW en Haaglandia, de kwesties in RijswijkBuiten, de volkstuinten, DSM en het BUIG-budget. Zeker is dat met de besluiten op deze thema's geld gemoeid is. Daarmee moet rekening worden gehouden bij de behandeling van de verhuizing naar het oude stadhuis want ze hebben invloed op de financiële positie van Rijswijk. De CDA-fractie blijft bij haar standpunt dat terugkeer naar het oude stadhuis niet tegen elke prijs moet gebeuren. De terugverhuizing mag geen lastenverhoging voor de burger van Rijswijk tot gevolg hebben. Dat uitgangspunt lijkt echter nauwelijks houdbaar.

Op verzoek van de raad is een second opinion gehouden. De uitkomst van die second opinion is geen reden voor de CDA-fractie om volmondig in te stemmen met het voorstel van het college.

Het plan is ontwikkeld met andere partijen die ook gebruik moeten gaan maken van het Huis van de Stad. De uitbreiding van de partijen leidt echter ook tot uitbreiding van de risico's. Hetzelfde geldt voor opsplitsing in fases van uitvoering; ook daarmee nemen de risico's toe.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Rijswijk



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Mevrouw Besteman-de Vries roept de raad op om eerst de lopende financiële dossiers te bespreken en daarover te besluiten alvorens een besluit te nemen over terugverhuizing naar het oude stadhuis.

De heer Bolte (PvdA) constateert dat het voorstel voor het Huis van de Stad het laatste financiële collegevoorstel is dat in de raad wordt besproken. In dat verband dankt hij wethouder Dierdorp voor haar inzet als wethouder Financiën.

Bij een eerdere bespreking van terugverhuizing naar het Huis van de Stad heeft het college de PvdA-motie overgenomen over het laten doen van een second opinion. De uitkomst daarvan moest de twijfels van de PvdA over de cijfers en de aannames in het voorstel wegnemen. Uit de vertrouwelijke stukken is nu echter gebleken dat Basalt, de onafhankelijke partij die de second opinion heeft uitgevoerd, tot een veel hoger bedrag komt voor het Huis van de Stad. Het is zorgelijk dat deze informatie niet transparant te volgen is voor de burgers van de stad. Is het college bereid om de vertrouwelijke stukken zo spoedig mogelijk openbaar te maken, desnoods met de bedrijfsgevoelige informatie zwartgelakt?

BBN Adviseurs heeft in zijn reactie op de second opinion nauwelijks iets overgenomen van de constatering. Het college volgt BBN en legt daarmee de uitkomst van de second opinion grotendeels naast zich neer. Een van de opmerkingen van Basalt betreft de atriumconstructie. Kan het college zijn argumenten op dat onderdeel nog eens toelichten?

Zonder een oordeel te vellen over de cijfers, gaat de heer Bolte ervan uit dat het verschil tussen de cijfers van BBN en Basalt een groot financieel risico voor Rijswijk betekent. Dat risico legt het college naast zich neer door geen rekening te houden met de verschillen tussen scenario's. Aangezien het Huis van Stad voor de burgers en ondernemers van Rijswijk niet mag leiden tot een stijging van de gemeentelijke lasten is dat een belangrijke vraag.

De twijfels van de PvdA over de financiële risico's zijn met de second opinion niet weggenomen. Ook zijn een aantal zaken die direct samenhangen met het Huis van de Stad nog zeer onduidelijk. In elk geval is zeker dat als het voorstel wordt aangenomen, er diverse aanvullende besluiten zullen volgen die veel extra geld zullen kosten. Het financiële plaatje is dus incompleet. Ook daardoor gaat een vergelijking tussen de verschillende scenario's mank.

De kosten van BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) zijn niet meegenomen in de totaalcijfers, dus ook niet in de berekening van de contante waarde als vergelijking met scenario B. Dat is een investering van ruim 0,5 miljoen euro. Die kosten zouden niet gemaakt worden als de gemeente niet zou verhuizen. De kosten voor de openbare ruimte liggen niet op het niveau van de ambitie van het college. Daarvoor volgt ongetwijfeld later een voorstel en dat zal een extra investering vergen. Ook voor het oplossen van parkeervraagstuk en de ontsluiting zullen extra investeringen nodig zijn. Op het punt van de parkeerplaatsen is het overigens discutabel dat in het voorstel de plaatsen op de Huys ter Nieburglaan worden meegerekend, die buiten het bouwoppervlak van het Huis van de Stad liggen.



# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De ontsluiting van het Huis van de Stad zal lopen via de Huys de Wervelaan en de Huys ter Nieuburglaan, niet via de bestaande uitrit aan de Generaal Spoorlaan. Daarvoor moet de infrastructuur op die plaats worden aangepast.

In het rapport staat dat er geen parkeerproblemen te verwachten zijn. Dat mag op papier kloppen, maar in de praktijk wordt er in de omgeving van het Huis van de Stad nu al parkeeroverlast ervaren door parkerende bezoekers van de Rijswijkse Schouwburg. Als na fase 2 blijkt dat er toch extra parkeergelegenheid moet worden gecreëerd, zal ook dat extra kosten met zich brengen.

Er moeten nog overeenkomsten worden gesloten met de toekomstige gebruikers van het Huis van de Stad. Dat zijn nadere invullingen van de kaders die op hoofdlijnen zijn neergelegd. De (financiële) risico's die kleven aan de samenwerking met andere partijen zijn daardoor nog niet goed te overzien.

In het collegevoorstel staat dat de onttrekking aan de reserve bij het vorige voorstel 7,4 miljoen bedraagt, maar met het huidige voorstel 6,3 miljoen. Dat lijkt gunstig, maar daarbij is geen rekening gehouden met BENG en de frictiekosten van maatschappelijke instellingen. Naar de verwachtingen van de PvdA-fractie zullen de kosten veel hoger worden dan 7,4 miljoen. Kan het college aangeven of het vraagstuk van de btw inmiddels met de Belastingdienst is besproken? Zit daar nog een risico in verscholen?

Het college constateert dat veel adviezen uit de second opinion ook voor de ramingen van scenario B gelden en dat daarom het verschil in contante waarden niet wordt overbrugd. Een onderbouwing van die constatering ontbreekt echter. Voor een deel van de bijkomende lasten en risico's van scenario A klopt dat zeker niet (BENG en zaken als de buitenruimte).

Er is niet onderhandeld met de verhuurder over een mogelijke huurprijs na 2023. Na het eerste bod had toch een beter resultaat haalbaar moeten zijn als het college echt in overleg was getreden, zoals in de motie was opgenomen.

De heer Bolte vat samen dat de PvdA-fractie op grond van de uitkomsten van de second opinion niet ervan overtuigd is dat de lasten voor burgers en bedrijven niet zullen toenemen. Het concept om maatschappelijke en culturele instellingen bij elkaar te plaatsen, heeft zeker voordelen, maar toevoeging van het ambtelijk apparaat heeft niet veel meerwaarde. Het gebouw is ook waardevol genoeg om te worden gebruikt als woonbestemming of zorg-/woonbestemming en hoeft zeker niet gesloopt te worden. De PvdA-fractie geeft er om al deze redenen in elk geval de voorkeur aan om een besluit over dit onderwerp over te laten aan een nieuwe gemeenteraad.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Rijswijk



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De heer Sleddering (VVD) geeft aan dat zijn fractie een voorstel tot terugverhuizen naar het oude stadhuis altijd heeft willen beoordelen op de kosten daarvoor voor burgers en bedrijven. Daarvoor is de rekensom bedacht van de "netto contante waarde". Zolang de opgestelde business case positief is, zal de VVD dat plan steunen. Als dat niet meer het geval zou zijn, trekt de VVD die steun in. Dat zou voor de VVD betekenen dat het gebouw dan gesloopt wordt; er zijn geen alternatieven meer. In de afgelopen dertig jaar zijn verschillende varianten aan de orde geweest, maar die hebben niets opgeleverd. Het is zonde om in dit stadium weer nieuwe alternatieven te onderzoeken. Als het betaalbaar is, wordt het voorliggende voorstel uitgevoerd. Als dat het niet zou zijn, is het afgelopen met het gebouw van het oude stadhuis.

In het forum is door de VVD aandacht gevraagd voor de horecafunctie. De heer Sleddering doet de suggestie om een commerciële horecaondernemer aan te trekken om daar een volwaardige horecafunctie te realiseren. Ook verdient de parkeerproblematiek een serieuze benadering.

Mevrouw Alberts (GroenLinks) herhaalt wat GroenLinks in een eerder debat heeft aangegeven, namelijk dat de realisatie van het Huis van de Stad belangrijk is voor een goed leef- en vestigingsklimaat voor cultuur en historie, voor de Rijswijkse identiteit en zelfs voor het bestaansrecht van Rijswijk. Vanuit dat uitgangspunt en met oog voor consistentie in de besluitvorming stemt GroenLinks in met het voorstel van het college. GroenLinks kijkt uit naar de volgende stappen: de aanbesteding en de gunning.

De heer Dolmans (D66) spreekt namens D66 van harte steun uit voor het raadsvoorstel Huis van de Stad. Hiermee wordt een leegstaand, verpauperd voormalig stadhuis een tweede leven gegeven. Het wordt een forum, een ontmoetingsplek waar Rijswijkers, maatschappelijke instellingen, ondernemers, cultuur en bestuur elkaar ontmoeten. Dat geeft een impuls voor een moderne en flexibele gemeentelijke organisatie.

Het voorstel doet recht aan het iconische gebouw van architect Van Buijtenen en aan de culturele, architectonische en sociale waarde ervan. De kosten- en batenafweging in het voorstel valt vooralsnog positief uit. In reactie op de inbreng van de PvdA merkt de heer Dolmans op dat het onwaarschijnlijk is dat een lagere huur voor Hoogvoorde bedongen kan worden. Een verhuurder zal van een gemeente altijd het volle pond vragen.

In het forum is duidelijk geworden dat besluiten over het Huis van de Stad nog meerdere malen zullen voorliggen in de raad: voorafgaand aan de aanbesteding en voorafgaand aan de gunning. Als de cijfers heel anders uitvallen en zaken veel duurder blijken te zijn, kan de raad daarop reageren.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Op het punt van de transparantie van het proces is de heer Dolmans het voor een deel eens met de heer Bolte. De vertrouwelijke stukken zouden openbaar gemaakt moeten worden, ook al omdat daarmee het gegoochel met cijfers door de PvdA-fractie duidelijk zou worden. Is het college bereid om de geheimhouding van de stukken te halen?

Mevrouw Sonneveldt-van den Boogaard (Gemeentebelangen Rijswijk) herinnert aan de forumvergadering waarin gesproken is over het parkeren. Naar aanleiding daarvan heeft het college een aanvullende notitie naar de raad gestuurd waarin staat dat er geen problemen te verwachten zijn. Er zou in de directe omgeving nog ruimte zijn voor 50 extra parkeerplaatsen. Toch wordt dit punt als zorg ervaren door de inwoners van Rijswijk. Kan het college toezeggen dat bij de uitwerking van het definitief ontwerp voldoende wordt onderbouwd met welk sluitend parkeerregime in de parkeerbehoefte van de zone (Huis van de Stad en de Rijswijkse Schouwburg) wordt voorzien?

Sinds het vertrek uit het oude stadhuis wordt gesproken over een nieuwe bestemming voor de locatie. Als nu geen besluit zou worden genomen, zou het onderwerp voor de vierde keer speerpunt zijn van gemeenteraadsverkiezingen. Gemeentebelangen Rijswijk vindt dat dat niet is uit te leggen aan de bewoners van Rijswijk. Het vertrouwen in de politiek staat al op een dieptepunt. Hoe geloofwaardig is de gemeenteraad nog als er weer geen besluit wordt genomen? De besluitvorming moet dus in geen geval worden uitgesteld.

Bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen werd Gemeentebelangen Rijswijk de grootste partij. Er is goed geluisterd naar de inwoners en dat heeft het voorstel opgeleverd dat voorligt aan de raad. Daarbij is het vierogenprincipe gehanteerd, door de wethouder Stadsontwikkeling en de wethouder Financiën, op het risicobeheer en het risicomangement. In mei heeft een ruime meerderheid van de raad besloten om geld beschikbaar te stellen voor het definitief ontwerp. Het voorliggende voorstel is het vervolg daarop: een investeringskrediet stellen voor de eerste fase. Het kost geld, maar daarmee wordt wel een mooi Huis van de Stad teruggegeven aan de Rijswijkers. Hoogvoorde is nooit een stadhuis geweest en is ook nooit voor dat doel gebouwd. Met het Huis van de Stad ontstaat er een ontmoetingsplek in een gebouw dat meerdere functies heeft, wat ook weer besparingen oplevert.

Mevrouw Sonneveldt-van den Boogaard roept alle partijen in de raad op om niet het politieke sentiment te laten prevaleren maar als volksvertegenwoordiger te kiezen voor een verbouwd en écht Huis van de Stad in een gebouw dat voor die functie is gebouwd. Een huis dat verbindt en waar iedereen met recht trots op kan zijn.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De heer Jense (Onafhankelijk Rijswijk) geeft aan waarom in 2002 het besluit werd genomen om het oude stadhuis te verlaten: de vele verbouwingen, met veel interne verhuizingen tot gevolg, de wens van de gemeenteraad om het gemeentelijk apparaat onder één dak te brengen en de aanwezigheid van asbest in de luchtbehandelingsystemen. In de laatste gemeenteraadsverkiezingen was terugkeer naar het oude stadhuis een verkiezingsitem van Gemeentebelangen Rijswijk. Gemeentebelangen Rijswijk werd de grootste partij en besloot deel te nemen aan het college. Omdat dit college inmiddels een minderheid in de raad vertegenwoordigt, is het van de oppositie afhankelijk om het voorstel aan te nemen. Enerzijds lijkt er bij de oppositie voldoende steun te zijn voor het collegevoorstel, anderzijds maakte collegepartner VVD in mei een duidelijke kanttekening bij de niet-inzichtelijke kosten. Met de komst van de nieuwe fractievoorzitter zijn die bezwaren echter weer verdwenen.

Onafhankelijk Rijswijk is geschrokken van het gebrek aan visie bij zowel het college als partijen in de gemeenteraad die vele miljoenen willen steken in een gebouw waarover enkele jaren geleden in een advies van een gerenommeerd bouwkundige al werd gezegd dat slopen de beste optie was. Geen enkele commerciële partij heeft in de afgelopen jaren interesse getoond in ontwikkeling van het oude stadhuis. Dat zou tot nadenken moeten stemmen. Het college wil er echter een peperduur pand voor gemeentepersoneel van maken met een imponerende raadszaal. De heer Jense vraagt zich af of dat de kwaliteit van de besluitvorming verbetert.

In het voorstel wordt geen oplossing geboden voor het probleem van de kwaliteit van het omringende gebied. Zo wordt er niets gedaan aan het parkeerprobleem in de wijken rondom de oude stadhuislocatie. Aan ontwikkelaars die in Rijswijk willen bouwen worden enorme verplichtingen rond parkeren opgelegd, maar in een eigen voorstel gaat het college daaraan voorbij. Dat is nogal vreemd.

Onafhankelijk Rijswijk verwacht grote parkeerproblemen in de wijken rond het oude stadhuis als het collegevoorstel wordt aangenomen. Er wordt uitgegaan van 460.000 bezoekers per jaar, naast de 100.000 bezoekers van de Schouwburg, waarvoor er nu al te weinig parkeerplaatsen zijn. Daarbij is nog geen rekening gehouden met parkerende medewerkers. Er zullen dan ook meer parkeerplaatsen nodig zijn dan de extra 50 die het college in reserve houdt. Dat zal zeker leiden tot een aanslag op het groen.

Het college heeft toegezegd een uitwerking van het parkeerplan op te nemen in het definitieve ontwerp. Voor Beter voor Rijswijk was dat in mei 2017 een voorwaarde voor de instemming met het traject. Het definitief ontwerp is echter op 8 november 2017 opgeleverd zonder uitgewerkt parkeerplan. Verder blijkt dat het terras gerealiseerd wordt op een tochtige hoek. De vraag is of Beter voor Rijswijk bij zijn principes blijft.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Het college heeft nagelaten een visie neer te leggen op het gebied Schouwborg-Hendrik Ravesteijnplein, inclusief vijver en aanpalend groen van het Rijswijkse bos. In de aangrenzende wijk is sprake van slecht wegonderhoud, slechte verlichting, te grote bomen en parkeerproblemen. In dat verband heeft Onafhankelijk Rijswijk een suggestie gedaan. Waarom heeft het college geen bredere visie verkend, zoals Onafhankelijk Rijswijk heeft gedaan? Waarom is het college niet verder gekomen met een serieus overleg met de verhuurder van Hoogvoorde zodat een serieuze keuzemogelijkheid aan de raad zou kunnen voorgelegd?

De heer Jense constateert dat het college onder leiding van wethouder Van der Meij niet verder is gekomen dan ijverig proberen om het verkiezingsthema van Gemeentebelangen Rijswijk te realiseren met de steun van een aantal partijen uit de raad. Rijswijk dreigt tientallen miljoenen te gaan steken in een verkiezingsitem van een afkalvende partij. Ondertussen blijven veel belangrijke zaken op de plank liggen.

De Bogaard is een kerngebied waar veel activiteiten moeten plaatsvinden. Onafhankelijk Rijswijk begrijpt dan ook niet waarom vertrek uit Hoogvoorde niet als probleem wordt gezien. Vertrek van het stadhuis uit een noodlijdend winkelgebied moet zeker als probleem worden gezien. Daarmee ondermijnt het college bovendien de eigen Stadsvisie. Waarom zou Hoogvoorde als stadhuis samen met de culturele instellingen en TRIAS niet passen in de Stadsvisie? De Bogaard is toch het nieuwe centrum? Met 460.000 bezoekers per jaar zou dat een enorme extra stimulans voor De Bogaard zijn.

De middenstand wordt nu gecompenseerd met een eenmalig cadeau van 2 miljoen euro voor een groen Bogaardplein, terwijl de omzet van die middenstand zal afnemen met 1,2 miljoen euro per jaar als gevolg van het vertrek van het stadhuis. Door de wethouder Economie werd dat eerder afgedaan als "een kleinigheid op de totale omzet van De Bogaard". Overigens heeft de eigenaar van Hoogvoorde uitbreidingsplannen. Is het college bereid om die te honoreren? Informatie daarover had van belang kunnen zijn in het maken van de afweging over een eventuele verhuizing.

Onafhankelijk Rijswijk is en blijft bezorgd over de risicoparagraaf. In de meeste gemeenten waar oude stadhuizen zijn opgeknapt, vallen de kosten structureel hoger uit dan begroot, zeker als sprake is van constructies als een glazen dak. Hoe groot is het risico dat de bouwkosten hoger zullen uitvallen dan nu berekend in de aannames? In RijswijkBuiten is dat al te merken. De rekensommen waarmee daar gewerkt wordt, dateren van 2015, maar intussen vragen aannemers hogere prijzen. Spreekt de raad nu een harde financiële grens af? Op welk bedrag ligt die grens? Wordt die afspraak vastgelegd en wordt daaraan vastgehouden?

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Hoe lager de rekenrente in het voorstel, hoe langer toekomstige generaties de lasten zullen dragen van het Huis van de Stad. Bij een lage rekenrente worden immers de kosten doorgeschoven. In de ogen van Onafhankelijk Rijswijk is een dergelijk besluit visieloos. In de berekeningen wordt 2% gehanteerd als rekenrente en gelijktijdig netto contant gemaakt tegen 2%. Het effect daarvan is dan per saldo nul. Elke uitgave is dus evenveel waard als over 25 of 40 jaar. Geld van nu wordt veel hoger gewaardeerd dan toekomstig geld. Dat is politiek verklaarbaar, maar onmogelijk zonder verdelingsgevolgen. Die worden echter niet vermeld in het voorstel. De heer Jense constateert dan ook dat in het plan de lasten worden afgewenteld op toekomstige generaties. Een weg terug is dan niet meer mogelijk. Onafhankelijk Rijswijk is geen voorstander van vertrek uit het Bogaardgebied en is tegenstander van de eenzijdige investering in renovatie van het oude stadhuis op rekening en risico van de Rijswijkse burger.

Wethouder Van der Meij merkt op dat het voorstel voor een gefaseerde uitvoering Huis van de Stad het vervolg is op het besluit dat in mei is genomen, waarin het college is opgedragen om op basis van scenario A een definitief ontwerp aan te bieden met een second opinion van het risicomangement. In het voorliggende raadsvoorstel wordt een investeringskrediet gevraagd voor de eerste fase van het Huis van de Stad. Het gaat dus nog niet om een terugverhuizing van de gemeentelijke organisatie naar het oude stadhuis. Het investeringskrediet is alleen nog bedoeld voor de renovatie van het casco en de renovatie en inrichting van het souterrain en de begane grond om de inhuizing van TRIAS, bibliotheek en onderdelen van Welzijn Rijswijk mogelijk te maken. Over de inhuizing van de ambtelijke organisatie moet nog een apart besluit worden genomen. In het besluit is rekening gehouden met de verschillende stappen die nog gezet gaan worden. De raad wordt bij elke volgende stap (aanbesteding en gunning) betrokken. Dan wordt ook met zekerheid duidelijk wat de uiteindelijke kosten gaan worden en op basis daarvan kan de raad dan nog besluiten om al dan niet te beginnen met de renovatie.

De inspreker, mevrouw Jacobs van TRIAS, heeft goed verwoord wat de meerwaarde is van het Huis van de Stad. Het is een concept waarbij verbinden centraal staat, dat een identiteit heeft en waarvan samenwerken de inzet is, ook met de gemeentelijke organisatie. Bovendien wordt hiermee het gebouw teruggegeven aan de stad, waar de stad ook zo om heeft gevraagd. Het dossier loopt al veertien jaar en het is dan ook tijd om er als volksvertegenwoordiger een besluit over te nemen. De stad verdient een uitspraak van de raad over dit voorstel. Het risicomangement zal permanent onder de aandacht blijven, tot aan de realisatie aan toe.

Met het aannemen van het voorstel zouden een aantal langlopende risico's worden aangepakt. Zo wordt de huisvesting van TRIAS ermee aangepakt, worden er besluiten genomen over het huurcontract Hoogvoorde en het huurcontract van de bibliotheek en wordt een besluit genomen over het oude stadhuis.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD

Rijswijk



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

In reactie op vragen uit de raad over de openbare ruimte en het parkeervraagstuk geeft wethouder Van der Meij aan dat het definitief ontwerp parkeren verder wordt uitgewerkt. Daarin zullen verschillende mogelijkheden worden bekeken, inclusief de mogelijkheid van een parkeergarage. Het parkeervraagstuk en de openbare ruimte in de omgeving hebben een directe relatie met het ambitieniveau voor het Huis van de Stad. Dat zal dan ook in overleg met de raad worden vastgesteld.

Het plan is om een waterdicht glazen dak te realiseren dat gedragen wordt door stalen spanten die "op de optredende krachten berekend zijn". Zo is dat in technische zin omschreven. De voorbeelden met glazen daken in andere gebouwen zijn bekend en het punt zal dan ook aandacht krijgen in het technisch ontwerp. Voor de constructie van het Huis van de Stad moeten dergelijke problemen worden voorkomen.

In financieel opzicht is het uitgangspunt dat de kapitaallasten van de ontwikkeling van het Huis van de Stad vergelijkbaar moeten zijn met de huurlasten op Hoogvoorde. Er is niet gerekend met kostendragers van derden in het Huis van de Stad. De inhuizing van de maatschappelijke instellingen is dus niet meegerekend. Uiteindelijk zullen die huurlasten moeten gaan betalen. De kapitaallasten van die organisaties zullen lager worden dan nu het geval is, maar moeten wel vergoed worden via de subsidie die zij ontvangen.

Er is conservatief gekeken naar de inkomsten van een commerciële horecagelegenheid op die locatie. Het is niet verboden om commerciële partijen uit te nodigen en dat zal ook zeker onderdeel zijn van de aanbesteding op het moment dat een programma van eisen wordt uitgewerkt voor een horecaconcept. Dat zal marktconform in de markt worden gezet.

Wethouder Vermeij constateert dat het zwaartepunt van de inbreng van de PvdA-fractie ligt op de risico's van het voorstel. Risicobeheer en -management zijn punten waar het college zeer serieus mee is omgegaan bij het opstellen van het voorstel. De beheersmaatregelen en de reactie op de second opinion zijn ook nadrukkelijk zichtbaar in het ontwerp.

Het college deelt niet het standpunt van de PvdA-fractie dat er met het voorstel een go/no-go-moment wordt voorgelegd. Dat moment is er pas als er een besluit voorligt voor opdrachtverstrekking aan de aannemer. Pas dan wordt een besluit genomen voor het uitgeven van de grote bedragen. Eerst komt echter nog de fase van het technisch ontwerp, het voorbereiden van de vergunningaanvraag en het voorbereiden van de aanbesteding. Op elk moment in die fases, voor elk "poortje", wordt risicomangement georganiseerd.

Op het punt van Hoogvoorde en de gevolgen van een vertrek van de gemeentelijke organisatie van het Bogaardplein neemt het college zijn verantwoordelijkheid. Er is actief gewerkt aan een gebiedsvisie De Bogaard. Die is ook vastgesteld in de raad, inclusief duidelijke richtinggevende uitspraken over de intenties. De marktpartij, het commerciële kantoorvastgoed, heeft de uitdaging aangenomen en werkt mee aan het ontwikkelen van dit gebied tot woon-/werk-/verblijfsgebied. Het staat de eigenaar van Hoogvoorde vrij om aan de slag te gaan met de Stadsvisie of het kantoor te houden zoals het er op dit moment is.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Er is geen gesprek meer aangegaan met de eigenaar van Hoogvoorde over de huurprijs. Die opdracht heeft de raad ook niet meegegeven aan het college in de vergadering van mei 2017. De opdracht was om scenario A uit te werken naar een definitief ontwerp. Dat is gedaan.

Het college is van mening dat de stad een besluit nodig heeft over de toekomst van het Huis van de Stad. Met veel passie en op basis van gedegen onderzoek, waaronder een second opinion, is een verantwoord voorstel opgewerkt voor een investeringskrediet voor de eerste fase. Uitstel van besluitvorming en/of verder onderzoek is naar de inschatting van het college dan ook niet nodig.

Wethouder Dierdorp gaat in op de vragen die door Beter voor Rijswijk gesteld zijn over de onderhoudslasten. Die zijn opnieuw berekend. Daar zitten niet alleen de onderhoudslasten maar ook de beheerkosten in, van zowel het gebruiker- als eigenaardeel. Daar wordt dus voldoende rekening mee gehouden.

Er is geen separate begroting opgesteld voor het Huis van de Stad omdat alles wat na de tweede halfjaarrapportage wordt besloten, wordt meegenomen in de begrotingswijziging eerste halfjaar. Daarmee is er nog voldoende tijd om de gunning en het technisch ontwerp verder door te geleiden. Dat hoeft dus niet apart naar voren gehaald te worden.

Er spelen nog veel dossiers in de gemeente die gevolgen voor de gemeentebegroting kunnen hebben. Dat zal echter altijd het geval zijn. Die waren er ook toen een besluit over RijswijkBuiten werd genomen. Rijswijk heeft op dit moment een robuuste financiële positie met een goed weerstandsvermogen. Met een goed risicobeheer is het dan ook mogelijk om het traject van de Huis van de Stad in te gaan.

Naar aanleiding van de review, de second opinion, van het voorlopig ontwerp zijn er veel wijzigingen aangebracht in het definitief ontwerp. Zaken zijn nader uitgezocht of toegevoegd aan het risicomangement. De wethouder is dan ook groot voorstander van een dergelijke systematiek bij grote projecten.

BENG is inderdaad niet meegenomen in de netto contante waarde. Daarvoor wordt een apart besluit voorgelegd. In het raadsvoorstel staan verder de verschillen in de netto contante waarden van scenario's A en B, ongeveer 10 miljoen euro ten gunste van het Huis van de Stad. Het college doet dus een voorstel op basis van een solide business case.

Er is nog geen contact geweest met de Belastingdienst over het vraagstuk van de btw. Er zijn wel adviezen ingewonnen van fiscalisten. De uitkomst daarvan is verwerkt in de stukken.

In een groot project als het Huis van de Stad is het belangrijk om de besluitmomenten duidelijk te definiëren. In dat kader geeft wethouder Dierdorp aan dat de raad zal kunnen meepraten over de omstandigheden waaronder de gunning plaatsvindt: al dan niet transparant en onder welke voorwaarden.



# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Het meenemen van de hoogte van de te hanteren verdisconteringsvoet voor de contante waarde in de berekening toekomstige lasten en baten is een gangbare systematiek. Die is ook voorgeschreven door de commissie BFE. Het is een manier om de factor tijd mee te nemen in een investeringsbesluit. Ook de gehanteerde percentages zijn gelijk aan die in het BBV. De lasten worden dus niet zomaar afgewenteld op toekomstige generaties.

*DE VERGADERING WORDT GESCHORST VAN 22.20 UUR TOT 22.30 UUR.*

### **2e termijn**

De heer Braam (Beter voor Rijswijk) heeft er vertrouwen in dat er voldoende aandacht is van het college voor de onderhoudskosten van het nieuwe Huis van de Stad. Hoewel het te ver gaat om gedetailleerd in te gaan op de begrote kosten, is duidelijk dat er behoudend is begroot, bijvoorbeeld door nog geen opbrengsten op te voeren voor de ontwikkeling van de vrijkomende TRIAS-locatie.

Het college heeft een halfjaar geleden toegezegd dat er bij het voorliggende voorstel duidelijkheid zou worden gegeven over de parkeergelegenheid. Toen is ook gesproken over de mogelijkheid van een parkeergarage, maar daar is niets over terug te vinden in het voorstel. Dat is spijtig. Met de nieuwe toezegging van de wethouder dat het definitief ontwerp parkeren nog wordt uitgewerkt, wordt een deel van de besluitvorming toch tot ruim na de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen verschoven. Pas dan zal daarover duidelijkheid zijn, ook voor de inwoners. De heer Braam voorziet dat van uitstel uiteindelijk afstel komt, er dus geen parkeergarage komt en er veel parkeerellende ontstaat. Om die reden dient de fractie van Beter voor Rijswijk de volgende motie in.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

### Motie Parkeren Huis van de Stad

De gemeenteraad van Rijswijk, in vergadering bijeen op dinsdag 12 december 2017,

overwegende dat:

- parkeren voor en bij het gemeentehuis een behoorlijke parkeerdruk zal opleveren;
- de omgeving evenals het Huis van de Stad allure moet uitstralen;
- bezoekers van de Schouwburg en omwonenden geen overlast of last mogen hebben van parkerende bezoekers voor het Huis van de Stad;

verzoekt het college:

- voor medio februari 2018 te onderzoeken of een parkeervoorziening onder de stadhuisvijver mogelijk is en tevens de financiële consequenties daarvan in beeld te brengen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De heer Schutte (SP) merkt op dat in eerste termijn door diverse langer zittende raadsleden een terugblik is geworpen op het verleden. Mogelijk komen er na de volgende verkiezingen nieuwe raadsleden in de gemeenteraad zodat het verleden wordt losgelaten.

De SP-fractie stemt in met het voorstel van het college. Uit de stukken en berekeningen blijkt dat de beste en meest voordelige keuze wordt gemaakt.

Mevrouw Besteman-de Vries (CDA) dankt het college voor de beantwoording van de vragen, al was de reactie op haar opmerkingen over de timing van het voorstel wat mager. In de vergadering van mei wees het college het voorstel van het CDA om een volksraadpleging van de hand omdat die vertragend zou werken. Die is toen niet gehouden, maar toch is het voorstel nu met vertraging voorgelegd aan de raad, aan het einde van de collegeperiode.

De heer Dolmans (D66) wijst erop dat het CDA zelf het initiatief had kunnen nemen tot het organiseren van een referendum.

Mevrouw Besteman-de Vries (CDA) wijst erop dat de motie die daarover in stemming is gebracht, niet is aangenomen, ook omdat D66 niet voor stemde. Zij had anders verwacht van een partij als D66.

Het college heeft weliswaar een enquête gehouden, en daarop hebben 496 mensen gereageerd; 51.312 inwoners zijn dus niet geraadpleegd. Zij moeten echter wel meebetalen aan de kosten van de uitvoering. Waar is het college bang voor? Waarom heeft het de bevolking niet breder durven raadplegen? Het CDA vindt het aannemen van het voorstel op dit moment daarom niet opportuun.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Het college heeft de beantwoording met name gericht op het risicomanagement. Bij omvangrijke plannen vinden vaak kostenoverschrijdingen plaats. Het uitgangspunt van het CDA is dat de lasten van de inwoners niet stijgen. Mevrouw Besteman-de Vries kan zich herinneren dat dat voorheen ook het uitgangspunt was van de VVD, maar die houdt zich op dat punt nu stil. Met de woorden over het risicomanagement geeft het college geen antwoord op alle bezwaren van het CDA. Die bezwaren zijn gericht op het feit dat er nog veel dossiers lopen met financiële aspecten. Zo is er een claim te verwachten van Modulus en worden inkomsten gedeerd door een lagere woz-bijdrage vanwege het vertrek van Shell uit de Plaspoelpolder. In de meerjarenbegroting is er geen ruimte om die tegenslagen op te vallen. Mevrouw Besteman-de Vries roept de raad daarom op om geen besluit te nemen over een dossier met omvangrijke financiële gevolgen.

Het CDA constateert dat er wel degelijk een go/no-go-moment aan de orde is, en zelfs een heel duur. Zij stelt voor om de besluitvorming uit te stellen zodat de bevolking geraadpleegd kan worden.

De heer Bolte (PvdA) gaat in zijn tweede termijn met name in op de inbreng van de andere fracties. De heer Braam merkte op dat een van de redenen voor de verhuizing naar Hoogvoorde was dat de gemeentelijke organisatie tot dan toe op twee locaties gevestigd was. Met een terugverhuizing naar het Huis van de Stad wordt dat niet anders; een deel van het gemeentepersoneel zal nog steeds niet gevestigd zijn in het gemeentehuis.

De duidelijkheid van de inbreng van de heer Sleddering wordt door de PvdA-fractie ervaren als een verademing. Als het voorstel niet wordt aangenomen, kiest de VVD voor sloop van het oude stadhuis. In het collegeprogramma Met open vizier staat echter dat voor het stadhuis de alternatieven (meervoud) worden onderzocht met als doel het oude stadhuis in functie te herstellen en er mogelijk meer functies aan toe te voegen. Voor de VVD is er echter maar één alternatief: sloop. In dit verband zijn ook de woorden van wethouder Van der Meij interessant, dat de verhuizing van de gemeentelijke organisatie nog als voorstel aan de raad zal worden voorgelegd. Dat doel staat toch in het collegeprogramma?

De heer Bolte maakt op uit het betoog van mevrouw Alberts dat het bestaansrecht van de gemeente Rijswijk een argument is voor verhuizing naar het oude stadhuis. Dat zou oneigenlijk zijn. Rijswijk is een vrij grote gemeente die er goed voor staat, dus daarover bestaat in het geheel geen discussie.

Het is de intentie om de oude raadszaal een dubbele functie te geven: theater- en raadszaal. De organisatie die daar ook gebruik van gaat maken, TRIAS, gaat echter al in 2019 gebruik maken van het gebouw terwijl de raadszaal pas in 2023 zal worden opgeleverd.

De onderdelen parkeren, BENG en openbare ruimte zijn onlosmakelijk deel van het besluit dat voorligt. Die zijn daar echter niet in meegenomen en de kosten ervan zijn niet bekend. Zo ontstaat er een incompleet beeld waarin de kosten heel gunstig lijken.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Mevrouw Alberts (GroenLinks) vindt dat de heer Bolte eenzijdig praat over de kosten van BENG zonder aandacht te schenken aan wat dat allemaal oplevert. De terugverdientijd bedraagt vijftien jaar; daarna levert het alleen nog maar milieuwinst op en lagere energielasten.

De heer Bolte (PvdA) is dat eens met mevrouw Alberts, maar vraagt met name om aandacht voor de techniek van de financiën. Langs dezelfde lijn zou gezegd kunnen worden dat er te zijner tijd inkomsten te verwachten zijn van de huuropbrengsten van maatschappelijke instellingen. Het gaat om wat er nu geïnvesteerd wordt. Dat moet gekapitaliseerd worden.

De gemeentelijke huurlasten zijn de kostendrager van het hele project. Als besloten wordt dat de gemeentelijke organisatie niet overgaat naar het Huis van de Stad ontstaat er een financieel probleem, want dan is er geen kostendrager meer. Realiseert het college zich dit? Als de raad nu besluit om het voorstel aan te nemen, dan kan het over een aantal jaren eigenlijk niet meer besluiten om de gemeentelijke organisatie niet te laten verhuizen, want dan zou er een enorm financieel probleem ontstaan.

Als de motie van Beter voor Rijswijk wordt aangenomen of overgenomen, het voorstel wordt aangenomen maar het college toch niet met een oplossing komt voor het parkeerprobleem, is het niet meer mogelijk om terug te komen op het besluit over het Huis van de Stad.

In de motie van de PvdA die in de raadsvergadering van mei aan de orde was, werd het college verzocht om in overleg te treden met de verhuurder om een indicatie van de huursom te krijgen in het geval de raad zou besluiten om in Hoogvoorde te blijven. Daar is dus wel degelijk nadrukkelijk om gevraagd.

De fractie van de PvdA kijkt positief kritisch naar het voorstel en is voorstander van het bij elkaar brengen van maatschappelijke en culturele organisaties. De PvdA vraagt zich wel af of het nuttig en noodzakelijk is om de ambtelijke organisatie mee te verhuizen. Als het voorstel van het college wordt aangenomen, blijft de gemeente de komende tientallen jaren verantwoordelijk voor een gemeentehuis dat enorm duur is. Ook het feit dat er geen advies is ingewonnen bij de Belastingdienst is een risico. De PvdA-fractie wacht de beantwoording van het college in tweede termijn af alvorens zij een besluit neemt over haar stemgedrag.

De heer Sleddering (VVD) reageert allereerst op de inbreng van mevrouw Besteman-de Vries. Hij geeft aan dat de VVD al jaren benadrukt dat de kosten voor het Huis van de Stad niet voor rekening van burgers en bedrijven mag komen. Daar is een rekenmethode voor die uitvoerig beschreven is in de business case, en die komt uit op een positief resultaat.

De VVD is blij met het antwoord van wethouder Van der Meij dat aan een commerciële partij de gelegenheid wordt geboden om de horecafunctie in te vullen. Op die manier wordt ook ruimte geboden aan ondernemers.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

In reactie op een interruptie van mevrouw Besteman-de Vries geeft de heer Sleddering aan dat het tijd is om een besluit te nemen op dit slepende dossier. Er zijn weliswaar andere dossiers met mogelijk forse financiële consequenties, maar als er steeds maar verbanden worden gelegd tussen dossiers, wordt er nooit een besluit genomen. Bovendien staat Rijswijk er financieel goed voor en is dit dus het moment om een besluit te nemen.

Mevrouw Alberts (GroenLinks) sluit zich aan bij de woorden van de heer Sleddering: tijd om knopen door te hakken. GroenLinks stemt in met het voorstel.

De heer Dolmans (D66) constateert dat er zestien jaar gesproken is over de oude-stadhuislocatie en de afgelopen vier jaar veel gesproken is over het Huis van de Stad. Onderhand zijn alle argumenten gewisseld. Het uiteindelijke go/no-go-moment komt op het moment van de gunning.

Mevrouw Sonneveldt-van den Boogaard (Gemeentebelangen Rijswijk) sluit zich aan bij de fracties die benadrukken dat de ontwikkelingen rond het Huis van de Stad de burger geen extra geld mogen kosten. Elk jaar hoge huurkosten voor Hoogvoorde blijven betalen terwijl er een stadhuis in gemeentelijk bezit is, is echter evenmin uit te leggen aan de bewoners van Rijswijk.

*DE HEER DIJKHUIZEN ARRIVEERT TER VERGADERING. MEVROUW BENTVELZEN HEEFT DE VERGADERING VERLATEN.*

De heer Jense (Onafhankelijk Rijswijk) is benieuwd naar de reactie van het college op de motie die door Beter voor Rijswijk is ingediend. Het verwachte aantal bezoekers (560.000) verdient een goede parkeeroplossing en een parkeergarage zou ideaal zijn. Onafhankelijk Rijswijk heeft daarom steeds de voorkeur gegeven aan het ontwikkelen van de locatie door een commerciële partij, waarbij het gebouw gesloopt zou worden. Als het huidige voorstel van het college wordt aangenomen, wordt er geld besteed aan een gedateerd gebouw met veel gebreken.

Mevrouw Sonneveldt-van den Boogaard (Gemeentebelangen Rijswijk) vraagt waarom de fractie van Onafhankelijk Rijswijk het een goed idee vond om daags voor de gemeenteraadsvergadering een totaal ander plan te presenteren.

De heer Jense (Onafhankelijk Rijswijk) antwoordt dat zijn partij een andere visie wilde leggen naast het voorstel van het college. Het college had die mogelijkheid ook kunnen onderzoeken en voor kunnen leggen aan de raad, naast het voorstel dat nu voorligt.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De heer Jense constateert dat de fractie van Beter voor Rijswijk haar oordeel van de motie niet kan laten afhangen van het aannemen van de motie. Die fractie zal het voorstel moeten aannemen zoals het er ligt en de onzekerheid rond het parkeren moeten accepteren. Als het college nu al erkent dat een parkeergarage noodzakelijk is, neemt het dan de kosten van naar schatting 10 miljoen euro mee in het voorstel?

Het streven naar een plek waar kunst en cultuur elkaar ontmoeten, is heel mooi, maar kan ook op andere plaatsen: in Hoogvoorde zelf, op een andere plek in het Bogaardgebied, maar ook op bijvoorbeeld de Shell-locatie of een andere locatie. De business case is weliswaar in orde, maar de fractie van OR kan niet instemmen met de financiering daarvan, waarvan de rente blijft doorlopen tot ver in de toekomst.

*DE VERGADERING WORDT GESCHORST VAN 23.00 UUR TOT 23.10 UUR.*

Wethouder Van der Meij benadrukt dat in de gemeenteraadsvergadering van mei besloten is om een ontwerp te maken op basis van scenario A. Teruggrijpen naar scenario B, zoals gedaan wordt door de PvdA-fractie, is dan ook niet aan de orde. Evenmin heeft het nog zin om te bespreken hoe de bespreking met de verhuurder van Hoogvoorde had kunnen lopen. De raad heeft een duidelijke opdracht meegegeven aan het college in de vorm van een raadsbesluit en het college heeft dat uitgevoerd op basis van scenario A en vanuit het uitgangspunt van een gefaseerde uitvoering.

In mei is ook een planning vastgesteld voor de vervolgstappen in de ontwikkeling van het Huis van de Stad. Daarin staat dat in het vierde kwartaal, in december 2017, een voorstel zou worden gedaan tot een definitief ontwerp. Het college heeft die tijd genomen om een kwalitatief gedegen voorstel op te stellen. De bevolking is in staat gesteld om zich daarover uit te spreken, via enquêtes maar ook op bijeenkomsten die in de Schouwburg zijn georganiseerd. Na de aandacht in de media voor de behandeling van het onderwerp in de raadsvergadering van mei is geen forse tegenstand vanuit de inwoners van Rijswijk gebleken. Dan moet het stadsbestuur zijn verantwoordelijkheid nemen en gewoon een besluit nemen. Het college is bereid om de motie van Beter voor Rijswijk over te nemen.

Wethouder Van der Meij vraagt wel de ruimte om de periode van medio februari op te rekken naar 1 maart 2018. Het college zal dan voor 1 maart 2018 met een grove indicatie komen wat betreft het vraagstuk van het al dan niet aanbrengen van de parkeervoorziening en het bijbehorende ambitieniveau. De definitieve inrichting van de buitenruimte rond het toekomstige Huis van de Stad wordt duidelijk bij de gunning. Daarover zal nadrukkelijk overlegd worden met de bewoners en daarbij zal ook trokken worden hoe er bijvoorbeeld met het plein wordt omgegaan. De input van de indicatie kan als input dienen voor dat overleg met inwoners en de definitieve inrichting van de buitenruimte.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

De heer Braam (Beter voor Rijswijk) dankt de wethouder voor zijn toezegging. Als een nieuw college besluit om een garage te realiseren, dan kan dat parallel lopen aan het traject van de ontwikkeling van het Huis van de Stad.

Wethouder Dierdorp betreurt het dat de fractie van het CDA de beantwoording van de vragen over de timing "mager" vindt. Het ambtelijk apparaat heeft gewoon heel hard gewerkt om het voorstel op te werken.

Aan elk voorstel zitten risico's, maar de begroting en het weerstandsvermogen van de gemeente Rijswijk zijn robuust genoeg om die op te vangen. Wethouder Dierdorp weerspreekt dat de ozb-opbrengst minder hoog wordt door het vertrek van Shell. Die ozb wordt betaald door Shell omdat die eigenaar blijft, tot er een nieuwe eigenaar komt. De wethouder deelt evenmin de verwachting van het CDA dat er een claim komt van Modulus.

In reactie op de inbreng van de PvdA merkt de wethouder op dat voor het verbeteren van de omgeving van het oude stadhuis een aparte investering nodig is. Dat geldt ook voor het Huis van de Stad: als wordt besloten om het ambitieniveau te verhogen, dan zal dat een extra investering vergen met een nieuw investeringsbesluit dat apart in de raad besproken zal worden.

Het is niet de bedoeling dat de lasten in Rijswijk hoger worden als gevolg van het project Huis van de Stad. Om die reden is er juist gewerkt met de netto contante waarde. Op die manier kon de tijdsfactor worden meegenomen in de lastenontwikkeling. Zo werd inzichtelijk hoe de lasten zich ontwikkelen en wat dat betekent voor de business case.

De voorzitter sluit de beraadslaging.

De heer Braam (Beter voor Rijswijk) geeft aan dat de motie Parkeren Huis van de Stad is overgenomen door het college en dus niet in stemming hoeft te worden gebracht.

De heer Bolte (PvdA) verzoekt om een hoofdelijke stemming.

In stemming komt het raadsvoorstel Investeringsbudget gefaseerde uitvoering Huis van de Stad.

De voorzitter geeft gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer Jense (Onafhankelijk Rijswijk) meent dat als de toezegging van het college naar aanleiding van de motie serieus wordt genomen, de kosten van het voorstel minstens 10 miljoen euro hoger uitvallen. Het college doet dat niet en daarom stemt Onafhankelijk Rijswijk tegen het voorstel.

# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om 20.00 uur

Mevrouw Besteman-de Vries (CDA) geeft aan dat haar fractie de timing van het voorstel niet opportuun vindt. Daarnaast spelen er grote financiële onzekerheden en is er geen weg terug meer na aanneming van dit voorstel. Het CDA stemt daarom tegen.

Mevrouw Van Nunen (PvdA) vindt het storend dat het voorstel van het college alleen een huisvestingsprobleem oplost. Daarmee worden de achterliggende ambities en de uitwerking ernstig tekort gedaan.

In relatie tot de financiële risico's is met de second opinion waar de PvdA in mei om heeft gevraagd nog eens duidelijk geworden waarop gelet moet worden. Ook is duidelijk geworden wat al valide en verantwoord is uitgewerkt in het voorstel. Mevrouw Van Nunen stemt daarom voor het voorstel, ook omdat het veel mogelijkheden biedt voor inwoners en instellingen, maar met het besef dat iedere volgende stap kritisch moet worden gevolgd.

Mevrouw Hagenaars (PvdA) constateert dat over de door haar lang gekoesterde wens om culturele instellingen samen te brengen op de oude-stadhuislocatie in het geheel niet gesproken is bij de bespreking van het raadsvoorstel. Het terugverhuizen van het ambtelijk apparaat naar het oude stadhuis zou bestuurlijk ongelukkig zijn. De financiële risico's zijn binnen de PvdA-fracties uitgebreid bediscussieerd en gaan mevrouw Hagenaars te ver. Voor de achterban van de PvdA is de hele operatie tegen de beoogde kosten ook absoluut niet vanzelfsprekend. Om die reden stemt mevrouw Hagenaars tegen het definitief ontwerp.

De heer Bolte (PvdA) vindt het overnemen van de motie door het college een politieke fopspeen. Het parkeerprobleem moet hoe dan ook worden opgelost. Daarover kan op korte termijn geen duidelijkheid worden gegeven.

Er komen formeel nog momenten waarop de raad kan besluiten om te stoppen met het proces, maar materieel wordt als het voorstel wordt aangenomen een besluit genomen waarop de raad niet kan terugkomen. Met het oog op de risico's die de heer Bolte benoemd heeft, stemt hij tegen het voorstel.

Voor stemmen de leden: Riezebos, Sleddering, Van Nunen, Paredes Sanchez, Schutte, Sonneveldt-van den Boogaard, Stallenberg, Sterk, Storm, Alberts, Van Batenburg, Braam, Van den Bosch, Dolmans, Van Enter, Fischer, Henskens, Koopman en Kruger.

Tegen stemmen de leden: Mateman, Besteman-de Vries, Bolte, Van Dam, Dijkhuizen, De Graaf, Hagenaars en Jense,

De voorzitter constateert dat het voorstel met 19 stemmen voor en 8 stemmen tegen is aangenomen.



# Niet-vastgesteld verslag van de vergadering van de

## RIJSWIJKSE GEMEENTERAAD



Gehouden op dinsdag 12 december 2017 om  
20.00 uur

### 20. Sluiting

De voorzitter geeft het woord aan de heer Dolmans.

De heer Dolmans (D66) richt het woord tot wethouder Dierdorp en met het oog op haar aanstaande vertrek als wethouder dankt hij haar voor haar werk als D66-gemeenteraadslid en -collegelid. Hij overhandigt haar een kunstwerk van de Rijswijkse kunstenaar Bentvelzen.

(Applaus)

De voorzitter staat stil bij de werkzaamheden van wethouder Dierdorp als wethouder Financiën en als afgevaardigde van de gemeente Rijswijk in de gemeenschappelijke regelingen. Hij dankt haar voor haar inzet voor de gemeente Rijswijk en voor de samenwerking in het college.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering om 23.42 uur.

Verslag (on)gewijzigd vastgesteld door de raad van de gemeente Rijswijk in zijn vergadering van

M.J. Bezuijen, voorzitter.

J.A. Massaar, griffier.